

MANGLARNDI NORMERING KANN ÁVIRKA BARNIÐ SEINNI Í LÍVINUM

Læra börnini ekki grundreglurnar fyri, hvussu tey eru millum onnur, so kann hetta ávirka tey seinni í lívinum. Hava stovnarnir vælútbúgvíð fólk, og er arbeiði skipað, so er tað tryggin fyri, at námsfrøðiliga arbeiði er í ordan, sigur Jórún Niclasen, leiðari í námsfrøðiligu ráðgevingini í Klaksvíkar kommunu

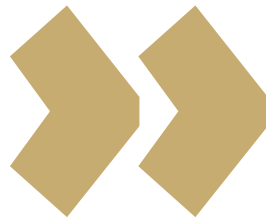
ANNIKA KUNOY IM

Ferð eftir ferð verður ljós varpað á dagstovnaþekið, ið er niðurráðfest. Torført er at fáa námsfrøðingar inn á økið at starvast og at stöðast. Viðmælt verður, at tveir triðingar av starvsfólkunum á stovnunum eru námsfrøðingar, men hetta megna verri enn so allir stovnarnir. Námsfrøðingarnir á stovnunum sakna eisini, at tíð

verður sett av til fyrireiking og eftirmeting av námsfrøðiliga arbeiðinum. Tvær fyrirteytir fyri góðsku á stovnunum, spyr tú Jórúna Niclasen, leiðara í námsfrøðiligu ráðgevingini í Klaksvíkar kommunu.

- Í høvuðsheitum vil eg siga, at hevur man vælútbúgvíð fólk, og er arbeiði skipað, so er tað tryggin fyri, at námsfrøðiliga arbeiði er í ordan, sigur hon.

Námsfrøði er millum annað mátin, fólk eru saman uppá – bæði vaksin og børn. Tí mugu

Dagsstovnurin eigur ikki at vera statiskur. Hann er broytiligur, tí tað er lív í, og börnini mynda gerandisdagin, og tað sum stovnurin stendur fyri

tey, sum arbeiða við námsfrøðini bæði vera tíðilig og fleksibul í sínum atburði, tí eingin er líka.

- Vil man hava námsfrøðiliga dygd á stovnarnar, so má tíð setast av til námsfrøðiliga arbeiði. Børn eru ymisk, og tí snýr námsfrøðiligt arbeiði seg millum annað um at geva børnum nógvar og ymiskar avbjóðingar, so øll børn fáa røttu avbjóðingarnar, sigur Jórún Niclasen.

Tørva fyrireikingartíð

Tað er umráðandi, at námsfrøðingar fara tilvitaðir til verka, og börnini á stovnunum vita, hvat liggur fyri dagin. Tað tekur tíð hjá námsfrøðingum at seta í verk tað, sum karmarnir um dagstovnarnir áseta. Tó er ikki ásett í sáttmálanum hjá námsfrøðingunum, at teir fáa tíð til fyrireiking. Tí mugu námsfrøðingar fyrireika seg í frítíðini ella saman við børnunum.

- Tað sigur seg sjálv, at tað ikki ber til at gera bæði í senn, sigur Jórún Niclasen.

Í nærri greinig av, hvat námsfrøðiliga arbeiði inniber, sigur hon, at tað í stóran mun er relationsarbeiði, tí tað snýr seg um at menna eitt tilknýti til börnini, sum koma á stovnin, og at börnini, ið eru á stovnunum menna eitt tilknýti til staðið og bólkin, sum tey eru í.

- Hvør dagur er nýggjur og hvør løta er nýggj, og tí má man alla tíðina vera tilvitaður um, at hetta tilknýtið hjá børnunum er í lagi, sigur hon.

Stórir tørvur á námsfrøðingum

Tað mangla námsfrøðingar

á dagsstovnaøkinum í øllum landinum. Hetta er ikki ein nýggjur trupulleiki, greiðir Jórún Niclasen frá, men hann tykist trupul at loysa. Tað kunnu vera ymiskar orsøkir til, at tað mangla so nógvir námsfrøðingar á dagstovnunum. Í dag starvast námsfrøðingar ikki bert á dagstovnum, men teir eru eisini á eldraðkinum, serøkinum, heilsuverkinum, skúlunum og aðra staðni. Tilboðini eru fleiri til útbúnað námsfrøðingar í dag, enn tey vóru fyrr.

Normeringin skal snúgvá seg um börnini

Tá normering verður ásett til stovnarnar, so er ikki bert talan um tíð, sum starvsfólkini hava saman við børnunum. Ofta er leiðsluuppgávur, køksuppgávur, praktiskar uppgávur, fyrireiking og annað íroknað. Hetta heldur Jórún Niclasen ikki vera í lagi.

- Tíðin, ið verður brúkt til annað enn börnini átti at verið uttanfyri normeringina, heldur hon.

Manglandi normeringar kann hava tá ávirkanina, at man ikki sær einstaka barnið, og tey, ið hava avbjóðingar og serligan tørv ikki verða sædd ella fáa ta hjálpina, ið tey áttu at fingið.

Umráðandi við námsfrøðiligari vitan

Gransking hjá danska sálarfrøðinginum Kirsten Elis Petersen vísir, at tað umframt góða normering á stovnunum eisini er umráðandi, at starvsfólk er útbúgvíð, tí tað er samanhangur millum útbúgvíð starvsfólk og dygd á stovnunum. Eisini er umráðandi fyri dygdina av arbeiði-

num á stovnunum, at starvsfólk stöðast, so börnini koma at kenna tey væl.

Skipað arbeiði á stovnunum gevur eisni børnum høvi til at fordjúpa og hugsavna seg um tær uppgávur, ið tey hava. Hetta er umráðandi, tí stovnurin skal vera ein mynd av børnunum, ið eru har.

- Tað eru teirra áhugamál, ið seta dagsskránna, sigur Jórún Niclasen.

Granskingin hjá Kirsten Elis Petersen vísir eisini, at eru börnini ov nógv einsamøll, so er vandi fyri, at tey finna saman í óhóskandi felagsskapir. Hetta sæst millum annað, tá tey sterkastu börnini taka valdið í felagsskapinum.

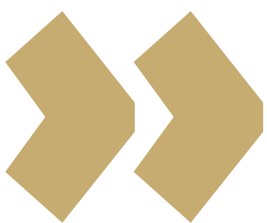
- Tí tað eru tey vaksnu, ið eiga at vegleiða börnini í empati og inklusjón, sigur Jórún Niclasen.

Námsfrøðiliga arbeiðið skal tryggja, at øll børn fáa lut í felagsskapinum, og hetta krevur tíð og umhugsni. Tað eru tey vaksnu, ið hjálpa børnunum í at fáa lut, um tað er so, at summi eru uttanfyri. Tað er ymiskt, hvussu hetta verður gjørt, og tað er treytað av, hvørji børn talan er um, og hvørjar orsøkirnar eru til, at tey ikki luttaka.

Lógin sigur, at tveir triðingar av starvsfólkunum á stovnunum eiga at vera námsfrøðingar, men tað er ymiskt, hvussu tað er á stovnunum, og tað broytist alla tíðina.

- Tað snýr seg heldur ikki bert um at fylla fólk inn á stovnarnar, tí vita tey ikki, hvat tey skulu gera, so er spurningur, hvussu nóg tað gagnar, sigur hon.

Hon leggur tó eisini dent á, at tað eru fleiri ómetaliga góð

Hevur tú ikki útbúgv-ingina, so mótir tú børnunum við tí, sum tú hevur og ikki við eini fakligari bakgrund. Tað

er ikki skeivt í sjálvum sær, men hitt eigur at tryggja, at øll børn verða møtt við teimum avbjóðingum, sum tey hava, og at tey verða sædd og vird við teimum meiningunum, sum tey hava